

Stanovisko Ministerstva vnitra k aplikaci ustanovení § 17 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o občanství“)

Podle znění ustanovení § 17 zákona o občanství účinného od 29.10.2003 nepozbude státní občan České republiky české státní občanství v případě, kdy nabude cizí státní občanství na základě výslovného dobrovolného projevu vůle, pokud se tak stane za trvání manželství a jeho manžel (manželka) je občanem toho státu, jehož občanství nabyl český občan.

Příklady:

Český občan nabyl státní občanství SRN udělením dne 10.10.2006 a k tomuto datu byl ženatý se státní občankou SRN (není rozhodující, zda manželka má i jiné státní občanství včetně občanství České republiky, rozhodující je pouze to, zda má manželka občanství toho státu, jehož občanství manžel nabyl). V tomto případě nedojde k pozbytí státního občanství České republiky. Cestovní doklad České republiky se tomuto občanovi ponechá. Oznámení do České republiky lze provést, není zde povinnost. V tomto případě pouze Ministerstvo vnitra oznámí do informačního systému evidence obyvatel, že český občan má kromě občanství České republiky i občanství cizí, tj. SRN.

Česká občanka nabyla státní občanství SRN udělením dne 10.10.2006 a k tomuto datu byla provdána za státního občana Turecka. V tomto případě pozbyla státní občanství České republiky.

Česká občanka nabyla státní občanství SRN dne 10.10.2006 a k tomuto datu byla rozvedená, svobodná, vdova. V tomto případě pozbyla státní občanství České republiky.

Česká občanka nabyla státní občanství SRN dne 10.10.2003. V tomto případě pozbyla státní občanství České republiky. V tomto případě je právně irelevantní, zda byla provdána a jaké občanství měl její manžel.

Pokud se nepodaří v případě, kdy došlo k nabytí občanství SRN udělením po 29.10.2003, zjistit rodinný stav českého občana a státní občanství manžela/ky, učiní se o tom oznámení Ministerstvu vnitra, které tuto skutečnost poznamená ve své evidenci a oznámí do informačního systému evidence obyvatel i úřadu příslušnému k vydání osvědčení o státním občanství takovému občanovi, aby v případě žádosti o vydání nového cestovního dokladu, resp. osvědčení o státním občanství České republiky, bylo provedeno šetření, v němž by žadatel musel předložit příslušné doklady, kterými by prokázal, že k pozbytí státního občanství České republiky v důsledku nabytí občanství SRN nedošlo (potvrzení o stavu a státním občanství manžela/ky k datu nabytí státního občanství SRN).

Ze spisové dokumentace je patrné, že Ministerstvo vnitra dostává od všech zastupitelských úřadů České republiky v SRN (Berlín, Bonn, Drážďany, Mnichov) oznámení o nabytí státního občanství SRN, v nichž jsou uvedeny i údaje potřebné pro přijetí závěru o tom, že k pozbytí státního občanství České republiky podle § 17 zákona o občanství došlo (svobodný, rozvedený, vdovec či ženatý, ale manželka má jiné občanství než občanství SRN a datum nabytí občanství SRN).

V případě zaslání oznámení o pozbytí státního občanství České republiky prohlášením podle § 16 zákona o občanství, rovněž zastupitelské úřady v SRN uvádějí skutečnosti rozhodné k ověření, že český občan nepozbyl občanství podle § 17 zákona o občanství a byl tak v době prohlášení o vzdání se občanství skutečně občanem České republiky, neboť v případě, že by takové prohlášení činila fyzická osoba, která by již občanem nebyla (předtím by pozbyla občanství České republiky podle § 17 zákona o občanství), bylo by takové prohlášení učiněno bez právního důvodu a bylo by právně irelevantní. Pokud by takový údaj nebyl v oznámení uveden, činilo by k této otázce Ministerstvo vnitra dodatečně dotaz, neboť vede ze zákona evidenci osob, které pozbyly státní občanství České republiky a k zavedení do systému je tento údaj nezbytný.